

Kraków

8 LAT
TEATR
GROTESKA

8 LAT
TEATR
GROTESKA

SCENA
DLA DZIECI
MŁODSZYCH

gdzie się gubią zdania

MICHAŁ KAŻMIERCZAK

REŻYSERIA, WSPÓŁPRACA DRAMATURGICZNA, CHOREOGRAFIA: Karolina Przystupa
SCENOGRAFIA, KOSTIUMY, LALKI, PROJEKCJE: Adrianna Duda
MUZYKA: Tomasz Lewandowski
REŻYSERIA ŚWIATAŁA: Alicja Pietrucka
PRODUKCJA: Anna Ratkowska-Filipowicz
ASYSTENT REŻYSERKI: Bartłomiej Olszewski
INSPIJENT: Marek Stawowczyk

WYSTĘPUJĄ:
Małgorzata Hachłowska, Andrzej Kopczyk,
Paweł Mróz, Gabriela Oberbek,
Bartłomiej Olszewski, Jakub Poptawski,
Michał Rusinek (głos), Maja Spychaj-Kubacka,
Bartosz Watemborski

www.groteska.pl

TEATR GROTESKA · INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Propozycja lekcji do spektaklu

Gdzie gubią się zdania

Temat lekcji: *Gdzie się gubią zdania*
– spotkanie ze znanymi pisarzami

Cele lekcji:

- Zapoznanie dzieci z postaciami polskich pisarzy.
- Rozwijanie wyobraźni i kreatywności dzieci.
- Wspólne odkrywanie, jak różni pisarze mogą opowiadać o tym samym świecie w różny sposób.
- Zabawa w tworzenie własnych, krótkich historii.

Wiek uczniów: 6–8 lat

Lekcja została przygotowana dla grup, które widziały spektakl *Gdzie gubią się zdania*. Istnieje jednak możliwość modyfikacji i wykorzystania poniższych pomysłów w celu przygotowania grupy na wizytę w teatrze.

Czynności przygotowujące

Opowiadamy dzieciom czym będziemy się dziś zajmować – odbędzie się lekcja związana z wizytą w Teatrze Groteska na przedstawieniu *Gdzie gubią się zdania*. W przedstawieniu pojawili się różni pisarze związani z Krakowem. Spróbujemy sobie ich przypomnieć i omówić ich twórczość.

Wprowadzenie do pisarzy

Krótkie przypomnienie treści przedstawienia: wymieniając bohaterów omawiamy z dziećmi jakie były ich losy w przedstawieniu (w jakich sytuacjach się pojawiali, czego szukali, itd.). Dążymy do tego, aby dzieci wymieniły całą szóstkę pisarzy związanych ze spektaklem (Wisława Szymborska, Czesław Miłosz, Sławomir Mrożek, Stanisław Lem, Halina Poświatowska, Wojciech Widłak). Powinny też pojawiać się postacie „nie-pisarzy” (Pajęczycy, Rozbitkowie, Literki, Mól, Rybik, Mucha Bzyk-Bzyk). Ważne, żeby połączyć je z odpowiednimi pisarzami:

- Rozbitkowie to bohaterowie dramatu *Na pełnym morzu* Sławomira Mrożka;
- Literki to bohaterowie opowiadania Stanisława Lema *Jak ocalał świat*;
- Pajęczycy to postać z wiersza Haliny Poświatowskiej *** (*zaprosiliśmy pająki...*);
- Mucha Bzyk-Bzyk to jedna z bohaterek serii o Panu Kuleczce Wojciecha Widłaka.

Fot. HaWa

Omówienie twórczości pisarzy

Prezentujemy dzieciom skróconą charakterystykę twórczości poszczególnych pisarzy:

Wisława Szymborska

Poetka, jej twórczość charakteryzuje się subtelnym połączeniem filozoficznych refleksji z humorem i ironią, wnikliwie analizując ludzką naturę i codzienność. Jej poezja często stawia pytania o sens życia, istnienie, a także skomplikowaną relację człowieka z historią, światem samym sobą.

Czesław Miłosz

Poeta, katastrofista, którego twórczość łączy refleksję nad historią, ludzką egzystencją i moralnością, wyrażając jednocześnie tęsknotę za harmonią w świecie pełnym sprzeczności. Jego poezja, pełna filozoficznych pytań, dotyka tematów takich jak wolność, cierpienie, tożsamość i relacja człowieka z naturą oraz z innymi ludźmi.

Sławomir Mrożek

Utwory Mrożka pełne są absurdu, groteski i ironii, a postacie i sytuacje często są przesadzone, by ukazać absurdalność ludzkiej egzystencji. Jego dramaty i opowiadania, pełne nieoczekiwanych zwrotów akcji, skłaniają do refleksji nad wolnością, społecznymi mechanizmami i ludzką naturą.

Stanisław Lem

Łączy głęboką filozoficzną refleksję z fascynacją nauką i technologią, tworząc wspaniałe, pełne wyobraźni universa, w których bada relacje człowieka z maszynami, obcymi cywilizacjami i światem przyszłości. Jego książki, takie jak *Solaris* czy *Cyberiada*, łączą elementy science fiction z pytaniami o granice ludzkiej wiedzy, etyki i technologicznych możliwości.

Halina Poświatowska

Jej twórczość koncentruje się na emocjach, miłości i cierpieniu, które wyraża w sposób pełen subtelności i pasji. Jej poezja, choć osobista i pełna tęsknoty, porusza uniwersalne tematy związane z egzystencją, śmiercią oraz poszukiwaniem sensu życia i tożsamości.

Wojciech Widłak

Autor cyklu *Pan Kuleczka*, serii książek, w których główny bohater, tytułowy Pan Kuleczka, razem z przyjaciółmi – zwierzętami, przeżywa różne przygody, pełne ciepła, humoru i mądrości. Książki te, skierowane do dzieci, poruszają tematy przyjaźni, odpowiedzialności oraz wzajemnej troski, ucząc empatii i współpracy w grupie.

Ćwiczenie 1.

1. Dzieci wstają z miejsc – najlepiej, żeby stworzyły koło, po którego torze będą się poruszały jedno za drugim (np. zgodnie z ruchem wskazówek zegara);
2. Idąc, będą musiały dostosować ruch w taki sposób, aby oddać charakter twórczości danego pisarza (prowadzący lekcję podrzuca nazwiska pisarzy);
3. Przykładowe hasła:
 - Szymborska: jak zachowuje się kot, który jest sam w mieszkaniu;
 - Miłosz: jak poeta zamartwia się losem ludzkości;
 - Mroźek: dziwne, absurdalne postacie;
 - Lem: jak poruszają się roboty;
 - Poświatowska: jak porusza się ktoś zakochany;
 - Widłak: różne postacie zwierząt.

Ćwiczenie 2.

1. Dzielimy klasę na sześć grup;
2. Każdej grupie przyporządkowujemy danej pisarza lub pisarkę;
3. Każdy w ramach swojej grupy ma za zadanie indywidualnie namalować obraz; świata, adekwatny do twórczości pisarza przypisanego do danej grupy;

Podsumowanie – pytania refleksyjne

- „Co zapamiętaliście z twórczości pisarzy? Który pisarz najbardziej wam się spodobał i dlaczego?” – dzięki podobnym pytaniom uczniowie będą mogli podzielić się swoimi przemyśleniami i lepiej utrwalić omawiane treści.
- Pytamy dzieci, które postacie lub fragmenty spektaklu najbardziej je zaskoczyły i w jaki sposób łączą te elementy z tym, czego się nauczyły o pisarzach. Może także zapowiedzieć, jak wydarzenia w teatrze pomogą im lepiej zrozumieć twórczość omawianych autorów.
- **Podkreślamy, co uczniowie osiągnęli!** Nauczyciel może pogratulować dzieciom zaangażowania w ćwiczenia i przypomnieć, że ich kreatywność i wyobraźnia pozwoliły im na głębsze zrozumienie literatury i postaci literackich. To dobry moment, aby zwrócić uwagę na to, jak każda z tych zabaw miała na celu lepsze zrozumienie charakterystycznych cech twórczości pisarzy.

Opracowanie: Michał Szafarski